

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det vigtigste formål med dette lovforslag er at fastslå elevernes og forældrenes rettigheder, ansvar og pligter i forhold til det offentlige skolevæsen. Dermed ligger lovforslaget på linje med tendenser i en række andre lande med hensyn til at anskue den offentlige sektor ud fra en borgerretssynsvinkel.

Lovforslaget fastslår elevernes krav på undervisning i de grundlæggende skolefag og fastlægger de klassetrin, på hvilke der skal undervises i de enkelte fag.

Eleven skal have mulighed for at tilegne sig de kundskaber og færdigheder mv., der er beskrevet i formålsparagraffen og i formålene for de enkelte fag. Målet er at udvikle elevernes personlighed, styrke deres karakter og udvide den verden, de kender i forvejen.

Eleven skal opnå fortrolighed med dansk kultur og forståelse og respekt for andre kulturer, idet der med »kultur« tænkes på de kulturelle frembringelser og værdier, der er fælles på tværs af generationer og andre skel. Dertil hører også det musiske og det kreative, der vel at mærke ikke må forveksles med det rekreative.

Endvidere lovfæstes retten til at få undervisning, der svarer til den enkelte elevs behov, herunder retten til at vælge mellem to forskellige undervisningsmål med dertil hørende prøver i fire fag i de ældste klasser. Dertil kommer retten til særlig støtte i form af specialundervisning, supplerende undervisning o.l.

Det faglige niveau i de enkelte fag sikres gennem udførlige fagformål og læseplaner med tilhørende vejledninger, prøvekrav samt i visse fag tilbud om vejledende opgavesæt. Det har altsammen til formål at sikre både elev og lærer retten til og muligheden for at vurdere indsatsen i forhold til et nationalt niveau.

Lovforslaget indebærer en forøgelse af elevernes egentlige minimumstimetal. Samtidig betyder lovforslaget, at undervisningen i fremmedsprog begynder tidligere, og at det naturvidenskabelige område

styrkes, bl.a. ved at indføre faget natur/teknik på 3. og 4. klassetrin.

Retten til at udvikle personlighed og talenter gælder også de elever, hvis lyst og evner til boglige aktiviteter er begrænset. For dem er det vigtigt, at skolens åndelige og kulturelle indhold også formidles gennem fortælling og praktisk-musisk aktivitet, og at der er mulighed for at supplere eller erstatte skolegangen med anden ungdomsundervisning eller praktisk arbejde.

Lovforslaget indeholder en række punkter, som i særlig grad tilgodeser elever, som ikke har deres styrke i de boglige fag. Således vil øget opmærksomhed på de grundlæggende kundskaber bidrage til at lægge et solidt fagligt fundament, der som et sikkerhedsnet vil komme ikke mindst de lidt usikre elever til gode. På 3.-4. klassetrin indføres som nævnt et nyt fag, natur/teknik, der i sin tilrettelæggelse kan inddrage andre færdigheder end de rent boglige. Hertil kommer øget anvendelse af teknologi i undervisningen, der ikke mindst vil appellere til de mere praktisk orienterede elever. Informationsteknologi giver gode muligheder for andre undervisningsformer og -metoder end dem, der er bundet til den trykte tekst.

Forældrenes rettigheder er blevet lovfæstet, dels med hensyn til forældreindflydelse på skolens drift gennem skolebestyrelserne, dels med hensyn til skole-hjem samarbejdet om det enkelte barn. Forældrene har ret til at blive orienteret og hørt i alle vigtige spørgsmål vedrørende det enkelte barn.

Men rettigheder bør altid følges af pligter for borgerne. Eleverne har pligt til at passe skolen og yde en aktiv indsats, og forældrene har pligt til at bakke skolens arbejde op og aktivt deltage i forældresamarbejdet.

Forslaget ligger i direkte forlængelse af den gennemgribende ændring af folkeskolens styrelsesregler, som Folketinget vedtog i maj 1989, og som medførte oprettelse af skolebestyrelser, forenkling af styringssystemet og øget brugerindflydelse. Men lovforslaget skal også ses i sammenhæng med ændringen i 1988, som havde til formål at øge kommunernes mulighed for at sikre bedre overensstemmelse mellem